

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ЕКОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

**МАТЕРІАЛИ
XXIII НАУКОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ МОЛОДИХ ВЧЕНИХ
Одеського державного екологічного університету
(22-26 квітня 2024 р.)**

**ОДЕСА
Одеський державний екологічний університет
2024**

Нікітін П.С., асп.

Науковий керівник: Ільїна В.Г., к.геогр.н., доц.

Кафедра екології та охорони довкілля

Одеський державний екологічний університет

АНАЛІЗ ДИНАМІКИ ВНЕСЕННЯ АЗОТНИХ ДОБРИВ ПІД ОЗИМУ ПШЕНИЦЮ В УМОВАХ ОДЕСЬКОЇ ОБЛАСТІ

Озима пшениця (*Triticum aestivum L.*) в Україні відіграє ключову роль у сільському господарстві, що зумовлено її широким використанням у харчовій промисловості та економічним значенням для країни. Одеська область, як один із основних регіонів вирощування озимої пшениці, має велике значення в цьому контексті. Однак з урахуванням зростання населення та постійного оновлення сортів культури, необхідно постійно вдосконалювати методи вирощування для досягнення високої продуктивності та якості зерна.

Наукові дослідження свідчать про те, що рівень мінерального живлення є одним із ключових чинників, що впливають на розвиток озимої пшениці. Зміна концентрації мінеральних елементів у ґрунті може суттєво впливати на фізіологічні процеси в рослині, такі як фотосинтез, азотофіксація та ін. Тому важливо аналізувати та розуміти вплив рівня мінерального живлення на рослину для оптимізації умов вирощування озимої пшениці.

Аналіз даних з різних районів Одеської області дозволяє виявити значні відмінності в агрокліматичних умовах та рівнях ґрунтової родючості, що впливають на ефективність засвоєння мінеральних добрив рослинами. Наприклад, різні типи ґрунтів можуть потребувати різних підходів до внесення мінеральних добрив залежно від їх хімічного складу та структури.

З урахуванням впливу мінерального живлення на розвиток озимої пшениці необхідно розробляти та впроваджувати інноваційні методи агротехніки. Це може включати в себе розробку нових сортів рослин, які будуть менш вимогливими до мінеральних добрив, або використання передових систем внесення добрив, спрямованих на точне та ефективне їх використання в агропромисловому виробництві.

Наприклад, застосування систем зрошення під контролем комп'ютера може дозволити точно розподіляти мінеральні добрива в залежності від потреб рослин у конкретний момент часу та на конкретній ділянці поля. Це дозволить уникнути надмірного внесення добрив, забезпечуючи оптимальні умови для росту та розвитку озимої пшениці.

Отже, використання інформації про рівень мінерального живлення у ґрунтах Одеської області є важливим етапом у напрямку оптимізації вирощування озимої пшениці. Це дозволить забезпечити стабільний та ефективний виробничий процес, а також підвищити

конкурентоспроможність українських зернових на світовому ринку. Розробка та впровадження інноваційних підходів в агротехніці сприятиме підвищенню продуктивності та якості вирощування озимої пшениці, що є важливим завданням для сталого розвитку сільського господарства.

З 2010 по 2021 рр. в Одеській області спостерігається загальне зростання норм внесення азотних добрив під озиму пшеницю (рис. 1). Це може бути пов'язано з низкою факторів, а саме: зростання цін на зерно пшениці, що стимулює аграріїв до інтенсифікації виробництва; впровадження нових технологій вирощування пшениці, які передбачають більш високі норми внесення добрив; Зростання доступності добрив на ринку.

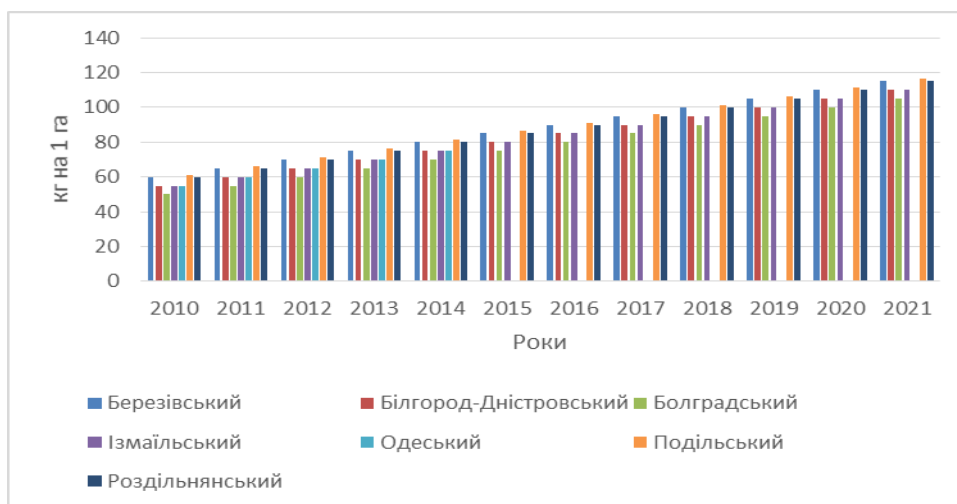

Рисунок 1 – Внесення азотних добрив під озиму пшеницю в Одеській області

Спостерігається певна різниця в нормах внесення добрив між районами Одеської області. Найвищі норми зазвичай вносяться в Березівському, Білгород-Дністровському, Подільському та Роздільнянському районах. Найнижчі норми – в Одеському та Болградському районах. Це може бути пов'язано з різними факторами, такими як ґрунтово-кліматичні умови, специфіка сівозмін, рівень економічного розвитку господарств.

Спостерігаються певні сезонні коливання норм внесення добрив. Зазвичай, найвищі норми вносяться восени під посів, а потім проводять кілька підживлень протягом вегетації.

Список використаної літератури

1. Звіти. Департамент екології та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації. URL: <https://ecology.od.gov.ua/zvity/>_(дата звернення: 12.09.2023).
2. Сільське, лісове та рибне господарство. Рослинництво (1995-2022). Головне управління статистики в Одеській області. URL: <http://od.ukrstat.gov.ua/>_(дата звернення: 02.10.2023).